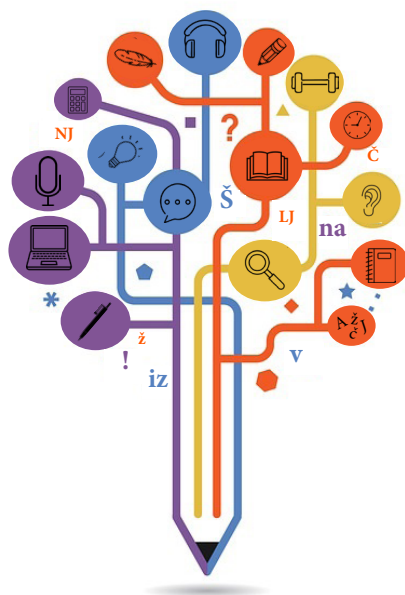

Meje mojega planeta niso meje mojega jezika

Avtor

Alex Devetak

Predmet

Slovenščina v šolah s slovenskim
učnim jezikom in dvojezičnim
slovensko-italijanskim poukom v Italiji

Ciljna skupina

Drugostopenjska srednja šola

Projekt *Nadgradnja in aktualizacija jezikovnega portala SMejse – Slovenščina kot manjšinski jezik* je bil izbran v okviru Javnega razpisa za (so)financiranje projektov, namenjenih predstavljanju, uveljavljanju in razvoju slovenskega jezika ter njegovi promociji v letih 2020 in 2021. Projekt je sofinanciralo Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

NASLOV

Meje mojega planeta niso meje mojega jezika

AVTOR

Alex Devetak

ZBIRKA

Rastoča slovenščina

UREDNIKA

Maja Melinc Mlekuž, Boris Kern

DELOVNA SKUPINA

Alex Devetak, Nastja Gherlani, Dunja Grgič, Boris Kern, Dafne Marko, Maja Melinc Mlekuž, Martina Pettiroso, Vito Poredoš

RECENZENTA

Andreja Žele, Gjoko Nikolovski

ZALOŽNIK

Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI)

VODJA PROJEKTA

Maja Melinc Mlekuž

GRAFIČNO OBLIKOVANJE IN PRELOM

Martina Pettiroso

SNEMANJE ZVOČNIH POSNETKOV

Alex Devetak

Učne enote in drugo projektno gradivo najdete na spletnem portalu SMejse – Slovenščina kot manjšinski jezik.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in študijski knjižnici v Trstu
COBISS

Trst 2021

I. del

PLANET, KI NE RASTE

Oglej si posnetek [Lučke Kajfež Bogataj: Planet, ki ne raste](#). Spodnje trditve označi s kljukico ✓ kot pravilne ali napačne. Če so napačne, jih popravi.

	Drži	Ne drži
1. Pred nami je živel približno 4000 generacij.		
2. Zadnjih 10 generacij je odkrilo nafto.		
3. Nova geološka doba se imenuje antropocen, saj je poimenovana po človeku.		
4. Po drugi svetovni vojni se je vpliv človeka na okolje eksponentno zmanjšal, zato govorimo o dobi velikega nazadovanja.		
5. Globalizacija je pospešila napredek znanosti in tudi naraščanje števila prebivalstva.		
6. V posnetku izvem, da je neoliberalizem neusmiljeno izkoriščanje javnega dobrega.		
7. Nenehna gospodarska rast, ki jo predvideva naš družbeni sistem, planetu ne povzroča škode.		
8. Generacije rojene v 20. stoletju so generacijam 21. stoletja pustile samo kopico izumov in novih tehnologij, hkrati pa tudi kopico nerešenih okoljskih problemov.		

II. del

ENE SAME DRŽAVE NI NA TEM SVETU, KI BI BILA BREZ GREHA

Pozorno preberi izhodiščno besedilo.

Boštjan Videmšek: »Ene same države ni na tem svetu, ki bi bila brez greha«

*Boštjan Videmšek je neizprosen sogovornik, ki svoje dolge, a argumentirane odgovore vrtinči v niz pojasnjevalnih stavkov. Na vprašanje ne odgovarja zaradi odgovora samega, ampak vanj vplete vse možno znanje, ki ga je pridobil kot kleni družboslovec in ki ga je v zadnjih treh letih hotel in tudi moral oplemenititi z naravoslovno-tehniškim. **Plan B: pionirji boja s podnebno krizo in prihodnost mobilnosti** (v nadaljevanju Plan B) je njegova četrta samostojna knjiga. Videmškov okoljevarstveno-podnebni prvenec, ki ga je ustvaril skupaj in celo na pobudo uveljavljenega fotografa **Matjaža Krivica**, nikakor ne gre obsojati po frazemu „ne sodi knjige po platnicah“. To je knjiga, obtežena z dejstvi in zgodovinskimi primeri inovacij pridobivanja električne energije na način, ki ni jedrski. Knjiga si zasluži najmanj dve branji. Primeri dobre prakse torej že obstajajo in se ponekod tudi uspešno izvajajo.*

V knjigi omenjate različne pristope k zelenim oziroma obnovljivim virom energije: od odmrlih dreves, plimovanja morja in zelenega vodika do geotermalne energije ter vetrne in sončne energije. Pa seveda litij. Katera od teh se vam zdi najbolj perspektivna?

Na to vprašanje je čisto nemogoče odgovoriti z enim odgovorom. Edino, kar bo res delovalo, bo mešanica vseh možnosti, ki jih imamo na voljo.

Verjetno je to odvisno tudi od same lege države?

Seveda, od geografske danosti. Jasno je, da ima Islandija več geotermale kot Grčija. Jasno pa je tudi, da ima večji del Škotske, ki je izjemno predana obnovljivim virom energije, več vetrne in pomorske energije, pridobljene s plimovanjem in valovanjem. Popolni miks vetrne in sončne energije, kot je na grškem otoku Tilos, je marsikje v Sredozemlju ... Ljudje morajo imeti talent za črpanje t. i. evropskih sredstev, vsaj glede EU-ja, brez tega ne gre, in teh bo v naslednjih letih z novim zelenim načrtom in z načrtom zelene obnove EU-ja več kot kadar koli. Večina računice kaže, da samo z obnovljivimi viri rešitve ne bo, preveč se nam mudi. Tudi zelo napačna je razlaga ali interpretacija morebitnih rešitev plana B, da je to samo tehnologija. Ključ je v sociologiji, v sociološki preobrazbi.

... kaj imate v mislih s sociološko preobrazbo?

Da je med ljudmi čutiti skupinsko ozaveščenje, da je treba drugače živeti, da je treba nehati porabljati, da se je treba odpovedovati stvarjem, ki niso nujne v življenju. Tukaj ima protestantska etika kar solidno zaslombo.

Ko ravno omenjate moralno odgovornost, zanima me Norveška, ki je svoje bogastvo zgradila na nafti, še vedno dela nove vrtine, hkrati pa sama postaja okoljsko čista. 77 odstotkov prodanih avtomobilov spomladi v Oslu je bilo električnih.

To je popolnoma neklasična evropska zgodba. Zakaj? Norveška bi bila z lahkoto *monogospodarska* družba, kot Kuvajt, Katar, toda kljub velikanskemu naftnemu bogastvu je ostala in postala ena najbolj demokratičnih in odprtih družb na svetu. Je ena najbolj vključujočih in gospodarsko bolj razgibanih, inovativnih. Lahko bi bilo nasprotno. Večina z nafto bogatih držav je: ali diktatura, ali so padle, ali so bile kolonizirane, ali so šle v *maloro*, ali pa so ZDA. Kar loči Norveško od Evrope in EU-ja, je to, da so leta 2012 sprejeli dolgoročni načrt, ki jim služi kot **kompas** pri spopadanju s podnebnimi spremembami.

Norveška postaja vse bolj zelena in do okolja prijazna država, čista država, še vedno pa po drugi strani črpa nafto.

Norveška ne more čez noč nehati črpati nafte, fosilna goriva bodo še nekaj desetletij velik del svetovne energetske generacije. Tukaj in zdaj je to vseeno ena najbolj obetavnih praks. Lahko bi se bogatila in razslojila družbo, a zgodilo se je nasprotno, vsak prebivalec Norveške od naftnega bogastva dobi zelo veliko. Oblikovali so izjemen zdravstveni in šolski sistem, javni sistem, tehnokracijo, javno infrastrukturo. Stvari delujejo, hkrati pa je največja ponudnica ali dajalka razvojne pomoči humanitarnih projektov po vsem svetu. Pa to ne govorim kot norveški advokat.

Ene same države ni na tem svetu, ki bi bila brez greha. Norveška ga poskuša vsaj omiliti. Črni denar iz nafte vlaga v zelenega ... Pri morebitnem najinem (op. p. z Matjažem) novem projektu Planu C je evropski center za razvoj jedrske fuzije, kot gradnje Sonca na Zemlji, kot nečesa, kar bi lahko v 20 ali 30 letih rešilo vsa energetska vprašanja. Zdi se mi, da se malo preveč mudi in da zaupamo tehnologiji kot odrešeniku. A civilizacija je odrasla, zrasla in se oblikovala na fikciji, brez nje ne moremo živeti.

(Prirejen intervju z Boštjanom Videmškom o knjigi *Plan B*, ki je nastala skupaj s fotografom Matjažem Krivicem; pripravila Katja Štok za RTVSLO.si, dostopno na <https://www.rtvsllo.si/okolje/bostjan-videmsek-ene-same-drzave-ni-na-tem-svetu-ki-bi-bila-brez-greha/539333>)

Pogovori se s sošolci in sošolkami.

1. Kakšen sogovornik je Boštjan Videmšek? Je to pozitivna lastnost?
2. Zakaj Videmšek trdi, da je na vprašanje o perspektivnem obnovljivem viru energije težko odgovoriti z enim samim odgovorom?
3. Kaj pomeni geografska danost?
4. Kakšna je geografska danost naše okolice?
5. Katere obnovljive vire energije uporabljamo v našem prostoru? Se ti zdi, da bi lahko še kakšnega drugega?
6. Kaj veš o novem zelenem načrtu EU? Na spletu poišči nekaj informacij o njem.
7. Kaj pomeni sociološka preobrazba? Se ti zdi, da je tudi pri nas prišlo do nje? Naštej nekaj primerov, iz katerih je razvidno, kako v vsakdanjem življenju skrbimo za okolje.
8. Naštej nekaj primerov, iz katerih je razvidno, kako v vsakdanjem življenju **NE** skrbimo za okolje. Navedi nekaj idej, kako lahko te navade spremenimo.

2. Ponovno preberi odgovora na zadnji dve vprašanji v intervjuju in odgovori na spodnja vprašanja.

a) Zakaj je Norveška popolnoma neklasična evropska zgodba?

b) Zakaj Norveška ne more čez noč nehati črpati nafte?

c) »A civilizacija je odrasla, zrasla in se oblikovala na fikciji, brez nje ne moremo živeti.«

Kako bi razložil/-a to poved?

3. Kaj pomeni besedna zveza *monogospodarska družba* in beseda *tehnokracija*?

a) Kje si našel pomen besede *tehnokracija*? Zakaj tam nisi našel/-a pomena besedne zveze *monogospodarska družba*? Kako lahko ugotoviš pomen te besedne zveze?

b) V katerem slovarju na portalu Fran si našel/-a besedo *tehnokracija*? Katere slovarje še najdeš na Franu?

c) Katere od spodnjih besed ne najdeš na Franu?

- ☐ fuzija
- ☐ preobrazbo
- ☐ odgovornost
- ☐ demokracija
- ☐ danost
- ☐ geografska

č) Zakaj teh dveh besed ni?

d) Vzemimo besedo *odgovornost*. Kaj vse lahko izvem o tej besedi na Franu?

e) Poskusi vtipkati besedo *odgovor**. Kaj dobiš?

f) Kaj se zgodi, če v Franov iskalnik vtipkaš **išče*?

g) Poskusi pritisniti na modro številko zraven slovarskega razdelka SSKJ. Kateri rezultati se pojavijo?

h) Kaj pa če pritisneš na sosednjo zeleno številko?

i) So na Franu samo slovarji?

4. Pišem članek o podnebni krizi. Nisem prepričan, kako se sklanja beseda praksa. Mi lahko pri tem pomaga Fran? Kako?

5. Posnetek Lučka Kajfež Bogataj je objavljen na spletnem portalu YouTube. V dvomu sem glede velike začetnice: je pravilno zapisati YouTube, Youtube ali kar youtube? Kaj o tem pravi Jezikovna svetovalnica, ki je dostopna tudi na Franu?

6. Ponovno preberi izhodiščno besedilo *Ene same države ni na tem svetu, ki bi bila brez greha*. Med branjem podčrtaj 8 poljubnih glagolov in jih razvrsti v spodnjo tabelo.

GLAGOL	VID	VIDSKI PAR

S prvimi petimi glagoli in njihovimi vidskimi pari sestavi povedi.

7. Kako v italijanščino prevedemo spodnjo poved?

Kar loči Norveško od Evrope in EU-ja, je to, da so leta 2012 sprejeli dolgoročni načrt, ki jim služi kot *kompas* pri spopadanju s podnebnimi spremembami.

Opazuj besedo *kompas*. Je njena italijanska ustreznica beseda *compasso*? Slovenska beseda *kompas* in italijanska *compasso* sta si na prvi pogled zelo podobni. Imata besedi isti pomen?

8. Razdelite se v dve skupini. Ena skupina naj prevede prvih osem povedi, druga pa drugih osem.

Primer:

Dijake so naučili risati krog s **šestilom**.

Agli studenti è stato insegnato a disegnare un cerchio con il **compasso**.

Dijake so naučili uporabljati **kompas**.

Agli studenti è stato insegnato come usare una **bussola**.

Prva skupina

1. Sono uno **studente** del liceo scientifico.
2. Dovrei andare dal **dottore** per una visita.
3. Ho vinto la **borsa di studio**, vado a Copenaghen!
4. La **lezione** sull'etica ambientale era proprio difficile.
5. Io e mio padre abbiamo avuto un **incidente**.
6. Ci troviamo **nell'atrio** della scuola alle 10.
7. Sara studia **farmacia** a Padova.
8. Mi trasferisco a Siena, ho già trovato un **appartamento** da affittare.

Druga skupina

1. Sono uno **studente**, studio ingegneria ambientale all'università di Maribor.
2. Marco è diventato **dottore**, ieri ha discusso la tesi di dottorato.
3. Evviva, ho ricevuto il mio primo **stipendio**!
4. Che ti serva da **lezione** per la prossima volta!
5. Il commento del primo ministro sulla crisi climatica ha innescato un **incidente** diplomatico.
6. Ci troviamo **nell'aula magna** della scuola alle 10.
7. Devo andare in **farmacia**.
8. Ho prenotato un **appartamento** alle Hawaii, ho proprio bisogno di una vacanza!

Primerjajte prevod odebeljenih besed. Ste jih pri obeh povedih prevedli z isto slovensko besedo? Zakaj (ne)?

Lažni prijatelji (oz. paronimi) so izrazi v različnih jezikih, ki so si po obliki podobni ali celo enaki, po pomenu pa ne, saj imajo v vsakem jeziku različen pomen. Te besede imajo ponavadi skupen izvor, večinoma iz grščine ali latinščine, skozi zgodovino so se razširile po (evropskih) jezikih, kjer pa so sčasoma dobile nove pomene. Vzemimo na primer italijansko besedo *galleria*. Povedi »l'autostrada ha molte gallerie« ne bomo prevedli kot »avtocesta ima ogromno galerij«, saj se za ta pomen besede *galleria* uporablja slovensko ustreznico *predor* ali pa *tunel*, zato sta pravilna slovenska prevoda: »avtocesta ima ogromno predorov« oz. »avtocesta ima ogromno tunelov«. Po drugi strani pa bomo poved »amo visitare musei e gallerie« prevedli v »rad/rada obiskujem muzeje in galerije«, saj v tem primeru najverjetneje ne mislimo na (avtocestni) predor ali tunel. Primer *tunel* je zanimiv, saj je to »pravi« prijatelj besede *tunnel*, spremeni se samo naglasno mesto: v italijanščini bomo rekli *túnnel*, v slovenščini pa *tunél*.

*Podobno je z italijanskima besedama *diploma* in *lirica*. Zakaj? Poskusi ugotoviti!*

III. del

ROMANTIKI IN NJIHOV ODNOS DO NARAVE

Pogovori se s sošolci in sošolkami.

Kako bi romantiki preživel v sodobnem svetu? Kaj bi jih najbolj motilo?
Kakšen bi bil njihov pogled na okoljsko krizo?
Bi podpirali proteste Fridays for future?

1. Prisluhni pesmi **A se stesso** Giacoma Leopardija v italijanščini (bere Vittorio Gassman) in v prevodu **Sam sebi** (bere Alex Devetak). **Zatem ju glasno preberi tudi sam/-a.**

Giacomo Leopardi: Sam sebi

Spočij se, utrujeno srce!
Prevara, ki sem mislil, da je večna,
je zdaj minila. Vse je že minilo,
in ne le sladki up prevar,
še hrepenenje v naju je ugasnilo.
Dovolj si utripalo. Dovolj.
Ničesar ni, kar še zasluži vzdih,
utripov tvojih vredna ni ta zemlja.
Življenje – dolgčas in bridkost,
nikdar kaj drugega, in svet je blato.
Pomiri se. Poslednjikrat
obupu se predaj. Le smrt nam da
usoda. O, preziraj sebe, svet,
naravo, silo, ki ob tla
pritiska nas, in z njo, srce, preziraj
to strašno ničevost vsega!

Giacomo Leopardi: A se stesso

Or poserai per sempre,
Stanco mio cor. Però l'inganno estremo,
Ch'eterno io mi credei. Però. Ben sento,
In noi di cari inganni,
non che la speme, il desiderio è spento.
Posa per sempre. Assai
Palpitasti. Non val cosa nessuna
I moti tuoi, né di sospiri è degna
La terra. Amaro e noia
La vita, altro mai nulla; e fango è il mondo.
T'acqueta ormai. Dispera
L'ultima volta. Al gener nostro il fato
Non donò che il morire. Omai disprezza
Te, la natura, il brutto
Poter che, ascoso, a comun danno impera,
E l'infinita vanità del tutto.

Naloge III. dela se nanašajo na Leopardijevo pesem *Sam sebi*, ki je nastala v času največjega pesnikovega razočaranja nad življenjem.

1. Koga nagovarja lirski subjekt? Kaj mu sporoča?

2. Kakšen odnos ima do življenja in smrti?

3. Leopardi je pesnik pesimizma. Se to vidi tudi v pesmi *Sam sebi*? Kje?

4. V pesmi so pogosti verzni prestopi. Kako ti vplivajo na ritem?

5. V pesmi podčrtaj pridevnike, prepisi jih v tabelo in jih postavi v slovarsko obliko.

PRIDEVNIK	SLOVARSKA OBLIKA

6. S pomočjo [Slovarja sopomenk sodobne slovenščine](#), ki ga upravlja Center za jezikovne vire in tehnologije, poišči nekaj sopomenk za podčrtane pridevnike.

PRIDEVNIK	SOPOMENKE

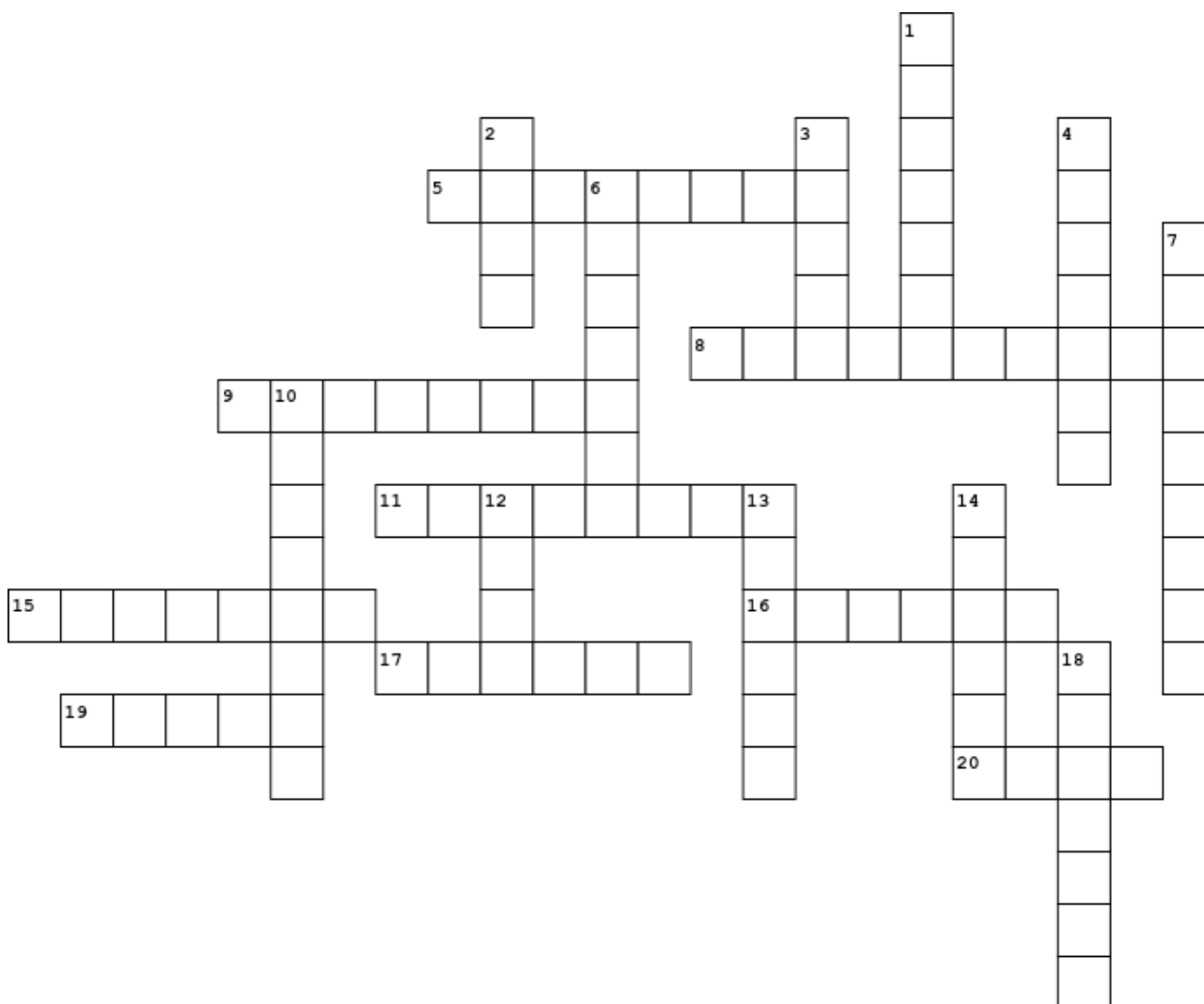

Primerjaj pesem Sam sebi v italijanščini in v slovenskem prevodu in poišči pomenske razlike.

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

****Reši križanko o romantiki.**

Link: <https://crosswordlabs.com/view/evropska-romantika>

Vodoravno

5. Ime princa v zgodbi *Maska rdeče smrti*.
8. Pesimistično in melanholično razpoloženje.
9. Naslov Leopardijeve najbolj znane pesmi (v originalu).
11. Njen padec je povod za francosko revolucijo.
15. Orožje, s katerim se Werther ubije.
16. Lirsko-epska pesnitev.
17. Nemški romantik.
19. Lermontova pesem.
20. Bolezen, ki pustoši po deželi v Poejevi zgodbi *Maska rdeče smrti*.

Navpično

1. Poraženec v bitki med Faustom in Mefistom.
2. Wildov lik, ki podobno kot Faust proda svojo dušo hudiču.
3. Wertherjeva nesojena ljubezen.
4. Lepotica, ki sedi na kamnitem grebenu v Heinejevi pesmi.
6. V romantični poeziji imajo glavno vlogo posredovalcev notranjih zaznav.
7. Les, iz katerega je narejena ura, ki je glasno zadonela vsako uro v zgodbi *Maska rdeče smrti*.
10. Oklicani cesar, ki je poosebljal mnoge lastnosti, ki so jih idealizirali romantiki.
12. Človeški organ, ki se vzradosti v pesmi Narcise.
13. Lottejin mož.
14. Avtor ode Ilirija oživljena.
18. Kar Faust sklene z Mefistom (hudičem).

REŠITVE

I. del

PLANET, KI NE RASTE

	Drži	Ne drži
1. Pred nami je živelo približno 4000 generacij.	✓	
2. Zadnjih 10 generacij je odkrilo nafto.		✓
3. Nova geološka doba se imenuje antropocen, saj je poimenovana po človeku.	✓	
4. Po drugi svetovni vojni se je vpliv človeka na okolje eksponentno zmanjšal, zato govorimo o dobi velikega nazadovanja.		✓
5. Globalizacija je pospešila napredek znanosti in tudi naraščanje števila prebivalstva.	✓	
6. V posnetku izvemo, da je neoliberalizem neusmiljeno izkoriščanje javnega dobrega.	✓	
7. Nenehna gospodarska rast, ki jo predvideva naš družbeni sistem, planetu ne povzroča škode.		✓
8. Generacije rojene v 20. stoletju so generacijam 21. stoletja pustile samo kopico izumov in novih tehnologij, hkrati pa tudi kopico nerešenih okoljskih problemov.	✓	

II. del

ENE SAME DRŽAVE NI NA TEM SVETU, KI BI BILA BREZ GREHA

1. naloga

Več možnih odgovorov. Na primer:

1. V besedilu izvemo, da je Boštjan Videmšek neizprosni sogovornik, ki odgovarja z dolgimi, argumentiranimi odgovori, iz katerih je razvidno njegovo znanje. To je zagotovo zelo pozitivna lastnost, saj sogovornik s tem dokazuje svojo razgledanost in znanje.
2. Videmšek trdi, da je na to vprašanje težko odgovoriti z enim samim odgovorom, ker po njegovem mnenju bo res delovala samo mešanica vseh obnovljivih virov, ki jih imamo.
3. Geografska danost je to, kar narava ponuja. Islandija ima na primer več geotermalne energije kot Grčija, ki pa ima popolno kombinacijo vetrne in sončne energije.
4. Če se osredotočimo zgolj na danost, ki je uporabna za pridelavo energije, sta to zagotovo morje, reke in sonce.
5. Pri nas uporabljamo predvsem reke in hidroelektrarne, sončno energijo, ponekod biomaso. Zagotovo bi lahko bolj izkoriščali obnovljive vire, saj je tega pri nas še premalo.
6. Pri vprašanju je možnih več odgovorov.
7. Sociološka preobrazba je sprememba v razmišljanju, spoznanje, da je treba spremeniti način življenja. Pri drugem in tretjem vprašanju je možnih več odgovorov.
8. Pri vprašanju je možnih več odgovorov.

2. naloga

- a) Norveška je neklasična zgodba, saj je uspela tam, kjer mnoge naftno bogate države niso: je vključujoča, gospodarsko razgibana oz. inovativna država, ki je začrta pot pri spopadanju s podnebnimi spremembami.
- b) Norveška oz. cel svet ne more čez noč nehati črpati nafte, saj je prehod v uporabo novih virov energije dolg proces, med katerim še vedno rabimo velike količine energije.
- c) Pri vprašanju je možnih več odgovorov. Pomembno je, da omenimo, da gre za metaforo, ki pa ima več možnih interpretacij.

3. naloga:

Monogospodarska družba je družba ali država, ki večinoma črpa svoje bogastvo iz enega samega vira, v tem primeru nafte. Beseda tehnokracija ima po slovarju dva pomena: 1. »družbeni sloj, ki v politiki, gospodarstvu poudarja odločilno vlogo tehnike, proizvodnje« ali »uveljavljanje odločilne vloge tehnike, proizvodnje v politiki, gospodarstvu.«

a) Pomen besede tehnokracija sem našel/-a na Franu oz. v slovarju. Tukaj ni besedne zveze monogospodarska družba, saj v slovarju nimamo besednih zvez. Pomen te besede lahko ugotovimo iz konteksta ali s hitrim iskanjem na spletu, kjer nam bo verjetno pomagal prevod besedne zveze v tuji jezik.

b) Beseda tehnokracija je prisotna v Slovarju slovenskega knjižnega jezika, v Pravopisu in Sinonimnem slovarju slovenskega jezika. Na Franu poleg omenjenih najdemo tudi etimološki slovar, vezljivostni, nekaj zgodovinskih in nekaj terminoloških slovarjev.

c)

- fuzija
- **preobrazbo**
- odgovornost
- demokracija
- danost
- **geografska**

č) Besed preobrazbo in geografska ni na Franu, ker nista v slovarski obliki.

d) Če se soredotočimo samo na SSKJ, izvemo vse značilnosti besede, kako se sklanja, v katero besedno vrsto spada, vse njene pomene, nekaj sopomenk in nekaj primerov rabe.

e) Vse besede, ki se začnejo s črkami odgovor.

f) Vse besede, ki se zaključijo s črkami išče.

g) Pojavijo se samo rezultati, ki imajo iskano geslo v iztočnici oz. podiztočnici.

h) Pojavijo se rezultati, ki imajo iskano geslo izven iztočnice oz. podiztočnice.

i) Ne, na Franu najdemo tudi Jezikovno svetovalnico, povezave do korpusov in možnost predloga nove besede.

4. naloga

Seveda, v slovarju imamo vedno označeno obliko roditelja, kar nam pomaga pri tem, da ugotovimo, v katero sklanjatev spada beseda. Poleg tega imamo kar nekaj primerov rabe, ki so ponavadi v različnih sklonih.

5. naloga

Jezikovna svetovalnica pravi, da »gre za stvarno lastno ime zaščitene blagovne znamke, zato ga pišemo tako, kot je uradno registrirano: YouTube. Ker pa so dvočrtnice v slovenščini redke, se je uveljavil tudi zapis samo z eno veliko začetnico: Youtube.« Celotna razlaga je na voljo na [tej povezavi](#).

6. naloga

Možnih je več odgovor. Na primer:

GLAGOL	VID	VIDSKI PAR
VPLESTI	DOVRŠNI	VPLETATI
USTVARITI	DOVRŠNI	USTVARJATI
OMENJATI	NEDOVRŠNI	OMENITI
ODGOVORITI	DOVRŠNI	ODGOVARJATI
POSTATI	DOVRŠNI	POSTAJATI
ODPOVEDOVATI	NEDOVRŠNI	ODPOVEDATI
SPREJETI	DOVRŠNI	SPREJEMATI
POSKUŠATI	NEDOVRŠNI	POSKUSITI

7. naloga

Ne, italijanska beseda compasso ni prevod besede kompas. Compasso je šestilo, kompas pa je bussola.

Prva skupina

1. Sem dijak znanstvenega liceja (ali gimnazije).
2. Moral bi iti k zdravniku na pregled.
3. Dobil sem štipendijo, grem v Kopenhagen!
4. Učna ura o okoljski etiki je bila res težka.
5. Z očetom sva imela nesrečo.
6. Ob 10. se dobimo v avli šole.
7. Sara študira farmacijo v Padovi.
8. Selim se v Sieno, sem že našel stanovanje za najem (najemniško stanovanje).

Druga skupina

1. Sem študent, študiram okoljevarstveni inženiring na Univerzi v Mariboru.
2. Marco je postal doktor, včeraj je zagovarjal doktorsko disertacijo.
3. Hura, dobil sem prvo plačo!
4. Naj ti služi kot nauk za naslednjič!
5. Komentar predsednika vlade o podnebni krizi je sprožil diplomatski incident.
6. Ob 10.00 se dobimo v veliki dvorani šole.
7. Moram v lekarno.
8. Rezervirala sem apartma na Havajih, res potrebujem dopust!

III. del

1. Lirski subjekt nagovarja svoje srce. Sporoča mu, naj se umiri.
2. Življenje je zanj, tako kot za vse romantike, dolgčas in bridkost, muka, rešila ga bo zgolj smrt.
3. Leopardijev pesimizem je viden tudi v tej pesmi, saj je celo besedilo prežeto s pesimističnim pogledom na svet in življenje.
4. Verzni prestop razgiba ritem, največkrat ga upočasnijo, kar naredi pesem bolj zanimivo, presenetljivo.

5. V pesmi podčrtaj pridevnike, prepiši jih v tabelo in jih postavi v slovarsko obliko.

PRIDEVNIK	SLOVARSKA OBLIKA
UTRUJENO	utrujen
VEČNA	večen
SLADKI	sladek
VREDNA	vreden

6. naloga

PRIDEVNIK	SOPOMENKE
Utrujen	Izčrpan, izmučen, izdelan, zbit ...
Večen	Neminljiv, trajen, nenehen, neprestan ...
Sladek	Meden, priliznjen, laskav, dobrikav ...
vreden	zaslužen

7. naloga

Slovenska različica je direkten nagovor, ima aliteracijo, uporablja dvojino, ima ponovitev (dovolj, dovolj), ki je v originalu ni. Original ima več verznihi prestopov, ki upočasnjujejo ritem. Prisotnih je tudi nekaj pomenskih razlik: npr. *per sempre* (za vedno) je prevedeno kot *dovolj*, *amaro e noia* kot *dolgčas* in *bridkost*, *infinita vanità* kot *strašna ničevost vsega*.

****Reši križanko o romantiki.**

